

Besluitformulier
Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Datum vergadering:	11 december 2024	
Onderwerp:	Budget gebruikersonderhoud brandweerposten	
Nummer:	A24.05.5e	
Naam Steller:	A. Kaijer en M. Meijer	
Afdeling:	Bedrijfsvoering	
Doel:	Advisering	
	Besluitvorming	X
	Meningsvormend	
Besproken met:	Portefeuillehouder E. van Selm	

Inleiding

In 2014 is bij de regionalisering van de brandweer afgesproken dat de kazernes in gebruik bij VrZW in eigendom van gemeenten blijven en om niet ter beschikking worden gesteld aan de VrZW. Tevens is in 2014 afgesproken dat gemeenten zorg dragen voor groot en klein onderhoud aan de panden die VrZW gebruikt.

Het Algemeen Bestuur heeft op 6 april 2018 besloten VrZW verantwoordelijk te maken voor een belangrijk deel van het dagelijks en correctief onderhoud. Dit wordt uitgevoerd onder regie van VrZW. Het besluit is vertaald naar de afspraken over de verantwoordelijkheid (demarcatie).

Ondertussen zijn er zes jaren verstreken waarin het om tal van redenen niet is gelukt het budget voor het klein onderhoud over te dragen. Er zijn in die periode wel meerjarig onderhoudsplannen voor het klein onderhoud (voortaan MJOP KO) opgesteld door een extern bureau.

Met besluitvorming in het Algemeen Bestuur in december 2024 streven we er naar dat gemeenten vanaf 1 januari 2025 hun budget voor klein onderhoud overdragen aan VrZW. Voor gemeenten is dit in beginsel een budgettair neutrale operatie mits de individuele gemeente voldoende budget voor klein onderhoud heeft gallocceerd.

Ambtelijke afstemming met gemeenten

In de loop van 2023 zijn we in samenspraak met gemeenten aan de slag gegaan om het besluit uit 2018 volledig te implementeren en om daarmee het ongewenste onderscheid op te heffen tussen de inhoudelijke verantwoordelijkheid bij VrZW en de budgetverantwoordelijkheid bij de gemeente.

Met de gebouwenbeheerders en financieel adviseurs van deelnemende gemeenten is veelvuldig overleg gevoerd. Ambtelijk wordt het streven niet alleen de verantwoordelijkheid voor het klein onderhoud maar ook het budget over te dragen van gemeenten naar VrZW breed onderschreven.

Er is vanuit gemeenten wel een aantal randvoorwaarden gesteld:

In de eerste plaats is aangegeven dat het onderhoudsbudget voor de individuele brandweerpost moet worden aangewend conform het onderhoudsplan voor die specifieke brandweerpost. Daar zit het idee achter dat er sprake moet zijn van onderhoud in alle brandweerposten en dat het budget dus niet mag worden aangewend voor een beperkt aantal kazernes met meer dan gemiddeld achterstallig onderhoud. Per individuele brandweerpost moet het onderhoud én de besteding van het budget worden verantwoord.

In de tweede plaats moet het MJOP KO geen dwingend keurslijf zijn. Naar bevind van zaken wordt jaarlijks een concrete onderhoudsagenda opgesteld. Natuurlijk in nauwe afstemming met de individuele gemeente want er bestaat een technische samenhang tussen groot en klein onderhoud.

In de derde plaats kiezen we voor een sober en doelmatig onderhoudsniveau. In vaktermen NEN 2767 niveau 3 'redelijk staat van onderhoud'. Periodiek moet onafhankelijk worden vaststellen of dit niveau is behouden c.q. is gerealiseerd. Het kwaliteitsniveau moet geborgd zijn.

Uitgangspunten

In de ambtelijke afstemming zijn de navolgende uitgangspunten geformuleerd:

Voorziening of reserve

De externe accountant van VrZW adviseert de specifieke bijdrage van de gemeente in een voorziening per gebouw op te nemen. Uit deze voorziening voor gebruikersonderhoud kunnen de

lasten worden gedekt. Per gebouw vindt jaarlijks planvorming en achteraf verantwoording plaats. De gemeente kan op deze wijze volgen wat er is uitgevoerd in de brandweerposten van de gemeente. Indien gewenst kan de voorziening per gebouw ook een reserve per gebouw zijn. De financieel administratieve techniek is niet maatgevend.

Hoogte van de voorziening / reserve

Met een voorziening kunnen de lasten gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Tevens is het mogelijk per pand de feitelijke uitvoering te verantwoorden. Verschuift het onderhoud in de tijd dan blijft het budget beschikbaar.

De raming van de jaarlijkse dotatie is gebaseerd op MJOP KO.

Aanpassing van het MJOP KO uit 2021 heeft in nauwe afstemming met de gemeente plaatsgevonden. In 2022, 2023 en 2024 door de gemeente uitgevoerd onderhoud is immers van invloed zijn op de planning voor de komende jaren.

Ambtelijk gesteggel over de juistheid van de raming per specifieke onderhoudspost moeten we voorkomen en daarom zijn de geïndexeerde normbedragen uit de opgestelde MJOP's leidend zijn.

Actualiseren MJOP

Het in 2021 opgestelde MJOP KO heeft een looptijd van 10 jaar dus tot 2032. De eerste drie jaar 2022, 2023 en 2024 zijn verstreken. We adviseren het MJOP KO in 2027 voor de dan resterende jaren 2028, 2029, 2030 en 2031 te actualiseren. Hiervoor zal in 2027 extern advies worden ingewonnen.

Jaarlijkse indexering

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening wordt geïndexeerd conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde indexeringssystematiek voor de VrZW begroting.

Juistheid over te dragen budget

De gedachte is dat gemeenten vanaf 2025 hun budget voor klein onderhoud overdragen aan VrZW. Voor de gemeente is dit in beginsel een budgettair neutrale operatie mits de individuele gemeente budget voor klein onderhoud heeft gealloceerd.

De berekening van het over te hevelen budget is gebaseerd op het 2021 opgestelde MJOP KO en een 10-jaars gemiddelde. Daar waar in 2022, 2023 en 2024 omvangrijke werkzaamheden zijn uitgevoerd of achterwege zijn gebleven, die een zichtbaar effect op het gemiddelde jaarbudget hebben, wordt een correctie op de cijfers in het MJOP toegepast.

Fiscaliteit

Bij Wet veiligheidsregio's is de brandweertaak overgedragen naar de veiligheidsregio's. Als gevolg daarvan is het niet toegestaan btw-lasten uit de brandweertaak te compenseren via het gemeentelijk btw compensatiefonds. De lasten van het gebruikersonderhoud zijn inclusief btw geraamd.

Verantwoording over de besteding

In de jaarrekening zal jaarlijks een overzicht worden opgenomen over de besteding van de voorziening / reserve. Hierbij geven we aan op welke locaties onderhoud heeft plaatsgehad. Bij een positief saldo worden middelen in volgende jaren ingezet voor onderhoud. De voorziening mag geen negatief saldo hebben. Aanpassing van de onderhoudsplannen is dan geboden.

Uitvoering: leveranciers contracteren

VrZW gaat het gebruikersonderhoud in eigen regie laten uitvoeren. Dat betekent dat VrZW zelf onderhoudscontracten af gaat sluiten met leveranciers. Daartoe worden inkooptrajecten opgestart. Voordat de inkooptrajecten zijn afgerond, zal VrZW gebruik maken van door gemeenten gecontracteerde partijen. De afstemming daarover met elke gemeente is al voorzichtig opgestart. Aan de hand van een door de gemeente opgesteld overzicht van door gecontracteerde leveranciers worden afwegingen gemaakt.

Uitvoering: beheer MJOP KO

Het beheer van het MJOP KO vraagt om specifieke deskundigheid en een softwaretoepassing. Graag doen we hier een beroep op een deelnemende gemeente voor de inhuur van specifieke expertise voor 100 uur op jaarbasis. Deze gedachte is in een verkennend gesprek voorgelegd aan de voormalig gemeentesecretaris van Purmerend. Op uitvoerend ambtelijk niveau wordt deze gedachte omarmd. De kosten van deze inhuur dekt VrZW uit eigen budgettair kader.

Concrete onderhoudsagenda

Het gebruikersonderhoud zal aansluiten op het groot onderhoud van de eigenaar. In nauwe afstemming met gemeenten maken we jaarlijks een onderhoudsagenda.

Gemeente Zaanstad: ook budget voor soft service facilitaire taken overdragen

De gemeente Zaanstad heeft de wens uitgesproken ook het budget voor zogenaamde 'soft service facilitaire taken' over te dragen. Denk hierbij aan: beveiliging, afvalinzameling, plaagdierbestrijding en aanstellen huismeester. Voor deze kosten is een specifieke raming opgesteld.

Voorstel

Aan het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

1. De implementatie van het besluit uit 2018 af te ronden door overdracht van het budget voor klein onderhoud per brandweerpost / kantoorlocatie aan VrZW met ingang van 2025 op basis van het door een extern bureau opgestelde Meerjarig Onderhoudsplan waarin de effecten van het in 2022, 2023 en 2024 uitgevoerd onderhoud zijn verwerkt;
2. Een voorziening of reserve per brandweerpost / kantoorlocatie te vormen met ingang van de jaarrekening over 2025.
3. Voor het beheer van het MJOP KO via een gemeentesecretaris inhuurafspraken voor maximaal 100 uur te laten maken met een individuele gemeente.

Advies Dagelijks Bestuur:	Akkoord met doorgeleiding naar Algemeen Bestuur van 11 december
Personele gevolgen:	Binnen VrZW vindt een verschuiving van werkzaamheden plaats. De medewerkers van Inkoop en Gebouwenbeheer scholen we voor de nieuwe taken.
Financiële gevolgen:	Voor gemeenten een budgettair neutrale operatie mits de individuele gemeente voldoende budget voor klein onderhoud heeft gealloceerd.
Verhouding met ander beleid:	Kaderbrief voor Begroting 2026